

EUROOPA
KONTROLLIKODA

ET

Pressiteade

Luxembourg, 19. juuli 2019

Audiitorite sõnul on ELi institutsioonid üldiselt hästi valmis selleks, et tegeleda ebaeetilise käitumise probleemistikuga, kuid eeskirju tuleks veelgi parandada

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt on Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon üldiselt loonud asjakohase eetikaraamistiku. Audiitorid leidsid näiteid nii parimatest tavadest kui ka teatavaid valdkondi, kus oleks võimalik parandada ja ühtlustada suuniste katvust, konkreetsust, selgust ja juhendavat väärtust. Lisaks ütlevad audiitorid, et parandada tuleks töötajate teadlikkust ja arusaama eetikaraamistikust ja -kultuurist.

Eetikaraamistike eesmärk on aidata tagada ebaeetilise käitumise ennetamine, tuvastamine ja sellega nõuetekohane tegelemine. ELi institutsioonides kehtivad eetikat käsitlevad sätted nii töötajatele kui ka valitud või ametisse nimetatud liikmetele (näiteks Euroopa Parlamendi liikmed ja volinikud). Need puudutavad kingitusi ja meelelahutust, töövälisest tegevusest, huvide konflikte, ELi institutsiooniga seotud töösuhte või mandaadi järgset tegevust, ahistamist ja väärteost teatamist.

Audiitorid hindasid, kas Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon olid loonud asjakohased eetikaraamistikud. Eelkõige uurisid nad nende jõustamiseks loodud õiguslikke nõudeid ja menetlusi. Samuti korraldasid nad küsitluse töötajate teadlikkuse hindamiseks. Audiitorid ei uurinud praegu aga eetikaraamistike rakendamist.

„ELi institutsioonide liikmete või töötajate ebaeetiline või sellisena näiv käitumine tekitab avalikkuses suurt huvi ja vähendab usaldust ELi vastu,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Mihails Kozlovs. „Meie audit aitab ELi institutsioonidel veelgi parandada oma eetikaraamistikke ja minimeerida ebaeetilise käitumise riski.“

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisisu. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Audiitorid tõdevad, et kõigis kolmes institutsioonis on olemas eetikaraamistike kõige olulisemad elemendid. Neis on paika pandud peamistele nõuetele vastavad põhimõtted, ning nende eetikaraamistikke toetavad asjakohased uurimis- ja sanktsioonimehhanismid.

Samal ajal avastasid audiitorid ka teatavaid parandamist vajavaid valdkondi. Näiteks märgivad nad, et töötajate ja liikmete deklaratsioonide kontrollimenetlused ei ole piisavalt formaliseeritud. Ka huvide konflikte käsitlev eetikaraamistik põhineb suuresti enda esitatud kinnitustel ning puuduvad piisavad juhised ja standardmenetlused deklaratsioonide täpsuse, usaldusväärsuse ja täielikkuse kontrollimiseks.

Lisaks leidsid audiitorid valdkondi, mida saaks veelgi ühtlustada ja kus oleks võimalik rohkem parimaid tavasid jagada. Näiteks kehtivad ELi institutsioonides erinevad summad, millest väiksemaid kingitusi võivad töötajad vastu võtta, ilma selleks eelnevalt luba saamata; seda hoolimata asjaolust, et nende asutuste töötajate suhtes kehtivad samad tööeeskirjad. Lisaks puudub nõukogul endiselt ühine eetikaraamistik, mis reguleeriks liikmesriikide esindajate tööd.

Audiitorid korraldasid ka küsitluse, et saada ülevaade ELi töötajate eetikakultuurist. Küsitluse tulemused annavad vastuolulise pildi sellest, milline on nende teadlikkus ja arusaam eetikaküsimustest. Enamik töötajatest usub, et tunneb ebaeetilise käitumise ära, kuigi vaid vähesed neist on saanud eetikaalast koolitust. Samas näitas küsitlus, et osa töötajatest kahtleb, kas on valmis ebaeetilisest käitumisest teatama.

Tuvastatud probleemide paremaks lahendamiseks esitavad audiitorid mitu soovitusi. Eelkõige peaksid ELi institutsioonid

- veelgi parandama oma eetikaraamistikke;
- tegema koostööd oma eetikaraamistike eri elementide ühtlustamisel ja püüdma veelgi enam jagada häid tavasid; ning
- parandama töötajate teadlikkust ja arusaama oma eetikaraamistikust ja -kultuurist.

Toimetajatele

ELi institutsioonide eetikaküsimusi reguleerivad õiguslikud nõuded käsitlevad mitmeid peamisi küsimusi, näiteks erinevat liiki huvide konflikte (sh värbamisel ja peale töösuhte lõppemist, seoses kingituste, meelelahutuse, töövälise tegevuse, abikaasa tööalase tegevusega), läbipaistvust, ahistamise vastast tegevust ja jõustamismehhanisme.

Eriaruanne nr 13/2019: „Auditeeritud ELi institutsioonide eetikaraamistikud: on veel arenemisruumi“ on kättesaadav Euroopa Kontrollioja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles.

Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning ka teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõtlusringkondade sidusrühmad ja kodanikuühiskonna esindajad. Valdav osa meie aruannetes esitatud soovitustest viiakse ka ellu.

Pressikontakt kõnealuse aruande jaoks

Vincent Bourgeois – E-post: vincent.bourgeois@eca.europa.eu
Tel +352 4398 47502 / Mobiil +352 691 551 502